

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Acta Synodalia Osnaburgensis Ecclesiae, Ab Anno Christi
MDCXXVIII.**

Brogberen, Johannes

Coloniae Agrippinae, 1657

Capitula Disciplinae qualiter observanda. 14

urn:nbn:de:hbz:466:1-14298

constitutione omnes (quotquot sunt in Nostris Dicecesibus constituti) Clericos, qui habitu minus decenti utuntur, monemus, ut intra tres menses, quorum singulos pro singulis dilationibus, tertium vero uti peremptorium terminum præfigimus, habitum qui Clericos deceat, reassumant; alioqui ipso facto, nulla posthac alia monitione expectanda, in censuras ac pœnas constitutionum Canonicarum incurfuri.

CAP. IX. *Decani undiquaque advigilabunt.*

QVo ergo hæc, quæ diximus, repurgentur, ac debite simul cum omnibus aliis, ac Divini Officii prosecutionem ac Chori disciplinam spectantibus, observentur, Decanus diligenter invigilabit, hinc & hinc circumspiciens, ne quid inordinate fiat.

CAP. X. *Ante omnia vero, ut Canonici sacris adsint.*

CVi ante omnia curæ erit, ne quis Canonicorum sacris absit, sed ut, qui emolumentum ferre volent, Officium quoque suum, propter quod beneficium datur, in Ecclesia gerant. Aurelianensi Concilio cavetur, Clericos, qui Officio adesse contemnunt, Ecclesiasticam disciplinam arbitrio Episcopi recepturos. Sed facile castigabitur hic lapsus, si negligentes, subtractione proventuum seu distributionum, mulctentur. Quare, qui ab Epistolæ lectione, exinde toti Missæ, & à primo psalmo, singulis horis Canonicis integris, ac minime truncatis, ac minime interpellatis (nisi forsân necessitate avocante, petitaque ac obtenta licentia,) non interfuerit, justum est, ut hic illius Horæ aut Officii stipendio in totum careat.

CAP. XI. *Vicarii, ut divinis laudibus decantandis intersint, adigendi.*

QVi Vicarii dicuntur, in quibusdam Collegiis se in libertatem quandam potius carnis, quam spiritus, vindicare contendunt, nolentes Choro, decantandisque, simul cum Canonicis, Divinis laudibus ac sacris, esse addicti: sed hi respiciant, ac incipiant intelligere, cur Vicarii dicantur; Superpelliceis quoque utantur. Cujus enim vices gerent, nisi Canonicis adjutores accedant? horum nimirum vice, qui, vel adversa valetudine detenti, vel negotiis necessariis avocati, interesse non possunt. Cur tandem superpelliceis utentur, qui Chori sacris se mancipatos non agnoscent? In ordinem ergo Disciplinæ redigantur; suspensionisque pœna, etiam à fructibus, nedum quotidianis illis qui distribuuntur, sed

à grossis etiam, pro culpæ modo, animadvertendum in non parentes.

CAP. XII. *Ad personalem residentiam cogendi; quibus hæc per fundationes beneficiorum est imposita.*

QVorum fundationes personalem residentiam requirunt, illi aut ipsi resideant, aut a proventuum perceptione suspendantur, & fructus illi in alios pios usus convertantur; nisi qui Reipub. causa ex autoritate Nostra abfuerint.

CAP. XIII. *Lucri tantum causa sacris adesse non oportere.*

V Tinam optando à Deo Opt. Max. confequi possimus, ne quisquam lucri causa divinis interesset, alioqui non accessurus sacra; veluti quem nummi magis, quam Dei amor in templum trahit; quæritum pietatem esse putans: qui, non dubium, ex numero eorum est, de quibus Esaias dixit: Omnes diligunt munera, sequuntur retributiones. Nec multum is abest (uti plerisque doctissimis viris placuit) ab horrendo crimine Giezi, qui existimavit, divinum munus pecunia redimendum. Quare viderint Clerici Nostris, ut eorum mens & intentio tota in Deum referatur, ut cum David confiteantur Deo in directione cordis, ac in labiis suis pronuncient omnia judicia oris ejus: in via etiam testimoniorum Domini delectentur sicut in omnibus divitiis. Optandum, ut Psalmus ille centesimus decimus octavus, qui toties non sine causa in Ecclesiis replicatur, ore simul & correspondente singulis verbis mente decantetur; & cum eodem Psalte ex animo dicatur: Voluntarie sacrificabo tibi, & confitebor nomini tuo Domine, quoniam bonum est. Non adimit Christus, sed decernit, operanti, suam mercedem: Dignus est enim operarius mercede de sua. Et qui Altario deservit, de Altario & vivet. Sed interim cogitare debet Clericus, se vivere non ut edat, sed edere ut Christo vivat, habereque semper mente reconditum Christi verbum: Primum quærite regnum Dei, & justitiam ejus; & hæc omnia adjicientur vobis.

Isaia I.

4 Reg. 5.

Psal. 118.

Psal. 53.

1 Cor. 9.

1 Tim. 3.

Matth. 6.

CAP. XIV. *Capitula disciplinæ qualiter observanda.*

CAPitula vero Disciplinæ (quæ vocant) multo majori diligentia observentur, atque hæcenus. Id ita fiet, si non tam prophanæ quam res sacræ in his tractentur; si de moribus inquiretur; si vita expendatur singulorum; & quod olim sancti Patres fecisse dignoscuntur, extemporali oratione interdum commonerentur fratres, & imprimis ad

Joan. 4.

M 4 sacras

April. 25.

20.

3. 1. 1. 1.

facras literas capeffendas inftigarentur, atque, ut in his optimas horas collocarent, incitarentur; quod hic reperiatur fons vitæ fcaturiens, ex quo qui haurit, non fitit in æternum; hic thefaurus Euangelicus, propter quem oportet vendere univerfa, reconditus fit, ex quo prudens ille paterfamilias profert nova & vetera.

Matt. 13.

C A P. XV. *Officium Decani in rebelles.*

Ex Concil. Agat. c. 2.

1 Tim. 4.

1 Theff. 5.

Innocent. Pap. II. Gregor. ad Man. Imp. c. illa II. 3.

SI quos Decanus rebelles cernat, fi divini Scultus atque fui Officii negligentiores, fi rixofos, fi litigiosos, fi percuffores, fi aleatores, fi fcora foventes, aut aliis publicis criminibus irretitos, atque hi fraternam correptionem audire recufaverint, agat in his Capitulis quod jubet Paulus: Peccantes, coram omnibus argue. Tum, fi refipifcere nolint, arceat a facris, prohibeat participare fructus, donec ad meliorem vitæ frugem revertantur; fic tamen, ut hic fervetur regula Apostolica: Corripite inquietos, consolamini pusillanimes; patientes eftote ad omnes. & neque ira, neque odium, neque rancor ulla sibi partes vendicent. Nam illa præpofitorum folicitudo eft utilis, illa cautela eft laudabilis, in qua totum ratio agit, & furor nihil sibi vendicat. Ira enim fèpe etiam innocentes ad crimen inducit. Dum enim iusto amplius irafcimur, & volumus aliena coërcere peccata, graviora committimus. Per hæc tamen Noftros ac Ecclefiarum Provinciæ Noftre privilegii ac legitimis confuetudinibus, & præfertim mori ac confuetudini quæ in aliquibus Ecclefiis eft, nempe ut caufæ difciplinæ per Diaconos dijudicentur, nihil præjudicamus: modo tamen Diaconi, ad requifitionem Decani, fuo officio gnæviter ac ftrenue incumbant ac fatifaciant. Quod fi Decanus & Capitulum, negligentibus aut eisdem criminibus irretiti fuerint, ad iuris communis difpofitionem redire neceffe erit.

C A P. XVI. *Contentiofi, ad pacem & concordiam, per Decanum & Capitulum revocandi.*

Gen. 4. Gen. 37.

Ioan. 13.

INvidia detractioque vitium, longe omnium peffilentiffimum, in Collegiis non eft novum; quod humani generis hostis inter fratres ferere femper conatus eft; quemadmodum de Abel & Cain, de Iofeph & fratribus ejus legimus. quin parum aberat ab omnium fanctiffimo illo Collegio, nempe Apostolico, ni fi pacificator Chriftus Iefus interceffiffet, ac Satanam repente eieciffet. Hinc fæpenumero in Clero rixæ, jurgia, & injuriæ nascuntur. Hinc multæ falſæ criminationes, æmulationes, obtrecciones & delationes oriuntur. Et fit lingua, ordinata in laudem Dei, inquietū ma-

lum, plena veneno mortifero. fit denique, ut, in qua benedicimus Deum & Patrem, in ipſa maledicantur homines qui ad imaginem & fimilitudinem Dei facti funt; atque ex eodem ore procedat benedictio & maledictio. Non oportet, inquit divus Iacobus, fratres mei, hæc ita fieri: fed, qui fapientes & difciplinati inter vos, oftendant ex bona converfatione operationem fuam in manfuetudine fapientia. Nam, fi zelum amarum habetis, & contentiones funt in cordibus veftris, nolite gloriari & mendaces eſſe adverfus veritatem. Non enim eft iſta fapientia de fursum, defcendens à Patre luminum, fed terrena, animalis, diabolica. Vbi enim zelus & contentio eft, ibi inconfantia & omne opus pravum. Quæ autem de fursum eft fapientia, primum quidem pudica eft, deinde pacifica, modelta, fuadibilis, bonis confentiens, plena mifericordia & fructibus bonis; non judicans; fine fimulatione. Fructus enim iuſtitia, in pace feminatur facientibus pacem. Proinde, fi quis putat fe religioſum eſſe, non refrenans linguam fuam, fed feducens cor fuum, hujus vana eft religio. Hæc ille.

1ac. 3.

C A P. XVII. *Pæna adverfus contentioſos pertinaces.*

AGathenſi Concilio conſtitutum eft, ut, quicumque odio aut longinqua inter fe lite diſſenſerint, & ad pacem revocari nequiverint, primitus arguantur; qui ſi inimicitias deponere pernicioſa intentione noluerint, de Eccleſiæ cœtu juſtiſſima excommunicatione pellantur. Decanus ergo, ubi viderit, intercedere inter fratres diſſenſionis materiam quæ fraternam dirimat charitatem, hujus Canonis autoritate utatur; ac, pro pace ſarcienda conſervandaque, Capituli ſui conſilium atque auxilium imploret; quod invicem libenter præſtabunt, cujuſcunque odio vel amore longe poſtpoſito.

Ex Concil. Agat. c. 31.

C A P. XVIII. *Quo tempore, Capitulum quotidianorum Conventus obſervandi.*

QVotidiani Capitulum Conventus, aut maturius ſub ſumman Miſſam, aut ſtatim poſt illam, ſervandi funt, ne ob illos Divinum Officium vel ſuſpendatur vel præcipitur, vel denique ab ipſis Canonicis negligatur. Debet enim Dei cauſa omnibus aliis anteponi.

C A P. XIX. *Volumenta ſtatutorum revidenda.*

HAbent fere, quotquot funt Cathedrales ac Collegiatæ Eccleſiæ, ſuum volumen peculiarium ſtatutorum, quæ interdum pro affectu privato cujuſlibet augentur ac creſcunt.